

11.Матвієнко С.І. Художня праця та основи конструювання. Навчальний посібник. Ніжин. 2016. 200 с.

Попчук Наталія Сергіївна
*студентка 1-го курсу-магістратури, педагогічного факультету,
ПВНЗ" Міжнародний економіко-гуманітарний університет
імені академіка Степана Дем'янчука"*

Науковий керівник:
Хом'як Ольга Анатоліївна
*к. пед. наук, доцент кафедри теорії та методик початкової освіти
ПВНЗ "Міжнародний економіко - гуманітарний університет
імені академіка Степана Дем'янчука"*

ПРОБЛЕМНЕ НАВЧАННЯ І МОЖЛИВОСТІ ЙОГО РЕАЛІЗАЦІЇ В НОВІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ШКОЛІ

Проблемна активність учня, зокрема, учня початкових класів – це одна із центральних проблем педагогіки, оскільки сам процес людського пізнання носить активний, творчий характер, а здібності людські, в тому числі й пізнавальні, розвиваються лише в активній самостійній діяльності. В проблемному навчанні створюються найбільш сприятливі умови для формування таких якостей особистості, як пізнавальний інтерес, творча активність і самостійність.

Проблемне навчання – це метод навчання, в якому реальні складні проблеми використовуються як освітній інструмент. Це навчання, яке ґрунтується на вирішенні проблем за обмежений час і надає досвід, який сприяє активному процесу вивчення, допомагає систематизувати знання та природно інтегрує навчання в школі й реальне життя. До проблемного навчання входять такі напрями як дослідження випадків, рольові ігри та симуляції.

Слід зазначити, що застосування проблемного навчання в початковій школі спрямоване на формування пізнавальної самостійності учнів, розвиток їх логічного, раціонального, критичного і творчого мислення і пізнавальних здібностей. У цьому і полягає його головна відмінність від традиційного пояснювально-ілюстративного навчання.

Мета активізації учнів за допомогою проблемного навчання полягає в тому, щоб підняти рівень розумової діяльності учня, навчати його не окремим операціям у випадковому, стихійному порядку, а в системі розумових дій, яка характерна для вирішення нестереотипних завдань, що вимагають застосування творчої розумової діяльності. «Поступове оволодіння учнями системою творчих розумових дій призведе до зміни якості розумової діяльності учня, виробить особливий тип мислення, який зазвичай називають науковим, критичним, діалектичним» [3, с.211].

Підготовленість учня до проблемного навчання визначається насамперед

його вмінням побачити запропоновану вчителем проблему, сформулювати її, знайти шляхи вирішення й вирішити ефективними прийомами. Навчальна проблема не тотожна завданню. І в житті, і в школі зустрічається багато завдань, вирішення яких вимагає лише механічної діяльності, що не сприяє розвитку самостійності мислення. Навчальна проблема – форма реалізації принципу проблемності в навчанні. Завдання – явище об'єктивне, для учня воно існує із самого початку в матеріальній формі, і перетворюється в суб'єктивне явище лише після сприйняття й усвідомлення. Основними елементами навчальної проблеми є «відоме» і «невідоме» (потрібно знайти «зв'язок», «відношення» між відомим і невідомим). В умовах задачі обов'язково містяться такі елементи, як «дано» і «вимоги».

Для того щоб проблемне навчання в початковій школі було оптимальним у цьому відношенні, недостатньо включити в процес навчання випадкову сукупність проблем і проблемних завдань. Система проблем повинна охоплювати всі основні їх типи, властиві кожній області знання, важливі для загальної освіти методи пізнання; характеристики творчої діяльності повинні відрізнятися поступово зростаючою складністю. Проблемне навчання впливає на хід усього навчального процесу, але не можна все навчання зробити проблемним, так як цілі проблемного навчання не вимагають використання всього навчального матеріалу.

Отже, початкова школа є базовою для проблемного навчання в середній школі. Результатом навчання молодших школярів є зміни в структурі знань, формування вмінь і навичок учнів самостійно вчитися. Уведення в початкову школу регулярних розвивальних занять, включення дітей у постійну пошукову діяльність істотно покращує початкову освіту. Такий систематичний підхід створює умови для розвитку в дітей пізнавальних інтересів, формує прагнення дитини до роздумів і пошуку, викликає почуття впевненості у своїх силах, у можливостях свого інтелекту. Під час занять із використанням проблемного навчання, відбувається становлення в дітей розвинених форм самосвідомості й самоконтролю, знижується тривожність і необґрунтоване занепокоєння.

Таким чином, проблемне навчання – це необхідна складова навчання дітей у початковій школі, адже кожний вчителя прагне всебічно розвивати здібності сучасних школярів, тому найчастіше застосовують метод проблемного навчання, який спрямований навчити учнів самостійно мислити, логічно і послідовно викладати свої думки, працювати творчо, виокремлювати головне, об'єктивно оцінювати свою роботу і роботу однокласників, вільно орієнтуватися у великому потоці інформації.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Бівол О. С. Проблемно-пошукові методи навчання на уроках у початкових класах як засіб активізації пізнавальної діяльності учнів. *Таврійський вісник освіти*. 2012. № 3 (39). С. 103-107.
2. Волкова М. П. Педагогіка: Посібник для студентів. Київ : Академія, 2001. 576 с.

3. Організація навчальної діяльності учнів на уроці. [Електронний ресурс]. URL: <http://ukrkniga.org.ua/ukrkniga-text/784/60/>
4. Проблемне навчання. [Електронний ресурс]. URL: <http://bukvar.su/pedagogika/103984-Problemnoe-obuchenie.html>

Прядун Софія Станіславівна,
*студентка 1 курсу магістратури, педагогічного факультету,
ПВНЗ «Міжнародний економіко-гуманітарний університет
імені академіка Степана Дем'янчука»*

Науковий керівник.
Хом'як Ольга Анатоліївна,
*к. пед. наук, доцент кафедри теорії та методик початкової освіти
ПВНЗ «Міжнародний економіко-гуманітарний університет
імені академіка Степана Дем'янчука»*

ОСОБЛИВОСТІ НАВЧАННЯ ДІТЕЙ МОЛОДШОГО ШКІЛЬНОГО ВІКУ З ПОРУШЕННЯМ ЗОРУ В ІНКЛЮЗИВНОМУ СЕРЕДОВИЩІ НУШ

Проблема зниження гостроти зору у дітей є головною і актуальною. В процесі навчання інформацію з комп'ютерів, гаджетів, телефонів мозок дитини отримує через зоровий аналізатор. В результаті цього досить швидкими темпами розвивається короткозорість у дітей шкільного віку. Вже сьогодні дитяча короткозорість в країнах Азії є першою причиною інвалідизації нації. В Україні точної офіційної статистики щодо кількості людей з порушенням зору немає. За не офіційними даними, – це приблизно 100 тисяч людей, з них понад 10 тисяч – діти. Причому, для нашої держави, проблема дитячої сліпоти та слабкозорості дуже актуальна, оскільки дитяча сліпота та слабкозорість посідає четверте місце серед основних причин інвалідизації дітей нашої країни.

Тому фахівці багатьох країн світу працюють над проблемою зміцнення здоров'я дітей з особливими освітніми потребами, відновлення їх працездатності, соціальної реабілітації, адаптації та активної участі у житті.

За останні роки проблему погіршення зору у дітей молодшого шкільного віку було висвітлено в різних працях: в галузі корекційної педагогіки (І. Садова); з точки зору фізичного розвитку та фізичної підготовки (О. Нагорна, Р. Азарян, В. Афанасьєв, Р. Батищева, Л. Коваль, Н. Крафець, Ю. Павлов); висвітлено динаміку і методику розвитку окремих фізичних якостей у дітей з вадами зору (Г. Бобков, В. Ковальов, В. Седнева). Багато праць присвячено вивченню інвалідності як тотального фактору, що призводить до істотного обмеження життєдіяльності дітей, сприяючи соціально-психологічній дезадаптації (В. Кондрашин, Л. Обухова, Л. Одинченко). Водночас поза увагою залишається індивідуальний підхід